

Nr 23

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om särskilt investeringsavdrag i vissa fall vid taxering till statlig inkomstskatt, m. m. jämte i ämnet väckta motioner.

I en den 24 januari 1964 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 40, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogade förslag till

- 1) förordning om särskilt investeringsavdrag i vissa fall vid taxering till statlig inkomstskatt;
- 2) förordning angående ändring i förordningen den 9 december 1960 (nr 658) med provisoriska bestämmelser om beskattningen av aktiebolags och ekonomisk förenings inkomst i vissa fall; samt
- 3) lag om ändring av anvisningarna till 29 § kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370).

Beträffande *propositionens huvudsakliga innehåll* må här anföras följande.

I syfte att stimulera industriens maskininvesteringar framlägges i propositionen förslag om särskilt investeringsavdrag vid den statliga taxeringen motsvarande tio procent av kostnaden för under år 1964 anskaffade maskiner. Vidare föreslås att den s. k. Annell-lagen förlänges att gälla under ytterligare fyra år. Detta innebär bl. a. att avdragsrätt under sex år för utdelningar upp till 4 procent av inbetalat aktiekapital skall gälla även i fråga om nyemissioner under åren 1967—1970. Slutligen framlägges förslag om rätt för svenska exportföretag, som för sin försäljning i utlandet anlitar utländska dotterbolag, att vid inkomsttaxeringen åtnjuta avdrag för avsättning till internvinstkonto med belopp motsvarande den vinst, som belöper å lagertillgångar, vilka vid beskattningsårets utgång kvarliggert osålda hos dotterbolaget.

Det föreslagna särskilda investeringsavdraget beräknas medföra ett skat-tebortfall för budgetåret 1964/65 med ungefär 100 milj. kr. Avdraget är avsett att tillämpas första gången vid 1965 års taxering. Övriga bestämmelser föreslås träda i kraft omedelbart.

De ovannämnda *författningsförslagen* är av följande lydelse.

Förslag
till
Förordning
om särskilt investeringsavdrag i vissa fall vid taxering till statlig
inkomstskatt

Härigenom förordnas som följer.

1 §.

Fysisk eller juridisk person, som driver rörelse avseende huvudsakligen industriell tillverkning och under tiden den 1 januari—31 december 1964 anskaffar maskiner och andra döda inventarier avsedda för stadigvarande bruk i rörelsen, äger enligt bestämmelserna i denna förordning vid taxering till statlig inkomstskatt åtnjuta särskilt investeringsavdrag vid inkomstberäkningen för förvärvskällan.

Avdraget skall göras vid 1965 års taxering eller, om kalenderåret 1964 eller del därav ingår i beskattningsår, för vilket taxering i första instans sker ett senare år, vid denna taxering såvitt avser tillgångar anskaffade under nämnda beskattningsår.

2 §.

Tillgång skall anses anskaffad när skriftligt avtal om förvärvet träffats eller, om skriftligt avtal icke träffats, när tillgången levererats. Har skriftligt avtal om förvärv av viss tillgång träffats och leverans skett under år 1964 men hänför sig avtalet och leveransen till skilda beskattningsår, skall tillgången anses anskaffad när leveransen sker.

Tillgång, som rörelseidkaren själv tillverkat, anses anskaffad under år 1964 till den del som kostnader då nedlagts på densamma.

3 §.

Särskilt investeringsavdrag skall utgöra tio procent av anskaffningskostnaden för tillgångar, som avses i 1 § första stycket. I fråga om tillgång, om vars anskaffande skriftligt avtal träffats under år 1964 för leverans efter den 31 december 1964, skall dock avdraget utgöra tio procent av det avtalade priset.

Särskilt investeringsavdrag må icke åtnjutas för följande tillgångar:
tillgångar med en beräknad varaktighetstid av högst tre år;
begagnade tillgångar;
annan kontorsutrustning än kontorsmaskiner;
motorfordon, vilka omfattas av förordningen den 23 november 1956 (nr 545) angående omsättningsskatt å motorfordon i vissa fall, eller som helt

eller delvis utnyttjas för trafik, som avses i 1 § förordningen den 25 oktober 1940 (nr 910) angående yrkesmässig automobiltrafik m. m.;

handels- och fiskefartyg;

tillgångar avsedda att utnyttjas för produktion eller distribution av elektrisk kraft;

tillgångar, som rörelseidkaren själv tillverkat, om tillverkningen av dessa samma påbörjats före den 1 januari 1964; samt

tillgångar, om vars anskaffande skriftligt avtal träffats under år 1964, därest enligt avtalet leverans skall ske efter den 31 december 1966.

Beträffande tillgång, som förvärvats från någon med vilken rörelseidkaren är i väsentlig ekonomisk intressegemenskap, må särskilt investeringsavdrag åtnjutas endast om tillgången tillverkats eller skall tillverkas av säljaren och tillverkningen icke påbörjats före den 1 januari 1964.

Har investeringsfond enligt förordningen den 27 maj 1955 (nr 256) eller äldre förordningar i enlighet med beslut av Kungl. Maj:t eller arbetsmarknadsstyrelsen tagits i anspråk med avseende å viss tillgång eller har Kungl. Maj:t beslutat, att bestämmelserna i förordningen den 5 juni 1963 (nr 216) om extra avskrivning och särskilt investeringsavdrag vid inkomsttaxeringen skola äga tillämpning med avseende å viss tillgång, må avdrag enligt denna förordning icke åtnjutas för tillgången i fråga.

4 §.

Såsom förutsättning för särskilt investeringsavdrag enligt denna förordning skall gälla, att den skattskyldige framställt yrkande om sådant avdrag i allmän självdeklaration eller i därtill hörande bilagor samt att han företett tillfredsställande utredning angående den investeringskostnad, varå avdraget skall beräknas. Särskilt investeringsavdrag må icke åtnjutas med mindre sådan investeringskostnad i förvärvskällan under år 1964 uppgått till minst 5 000 kronor.

5 §.

Har särskilt investeringsavdrag enligt denna förordning medgivits för tillgång, om vars anskaffande skriftligt avtal träffats under år 1964 för leverans efter den 31 december samma år, skall följande gälla. Har tillgången icke levererats senast den 31 december 1966, skall vid taxering till statlig inkomstskatt för det beskattningsår, som innefattar nämnda dag, tillägg göras med belopp motsvarande en och en halv gång investeringsavdraget för tillgången. Överlåtes eller nedlägges den rörelse eller rörelsegren, för vilken tillgången anskaffats, före den 1 januari 1967 och innan tillgången levererats, skall tillägg som nu sagts göras vid taxeringen för det beskattningsår, då rörelsen eller rörelsegrenen överlåtits eller nedlagts. Levereras tillgången senast den 31 december 1966 och är den slutliga anskaffningskostnaden lägre än det belopp, varå investeringsavdraget beräknats, skall vid taxering till statlig inkomstskatt för det beskattningsår, varunder leveransen skett, tillägg göras med femton procent av skillnaden. Tillägg, varom stadgas i detta stycke, skall göras vid inkomstberäkningen för förvärvskällan i fråga.

Riksskattenämnden må, om särskilda skäl därtill äro, medgiva att tillägg som sägs i första stycket icke skall göras eller göras med lägre belopp. Över beslut, som riksskattenämnden meddelat i sådant ärende, må klagan icke föras.

6 §.

Beträffande handels- eller kommanditbolag gäller, att särskilt investeringsavdrag samt tillägg, varom stadgas i 5 §, beräknas för företaget såsom sådant.

7 §.

För tillämpning av denna förordning erforderliga föreskrifter meddelas av Kungl. Maj:t.

Förslag

till

Förordning

**angående ändring i förordningen den 9 december 1960 (nr 658) med
provisoriska bestämmelser om beskattningen av aktiebolags
och ekonomisk förenings inkomst i vissa fall**

Härigenom förordnas, att 1, 2 och 9 §§ förordningen den 9 december 1960 med provisoriska bestämmelser om beskattningen av aktiebolags och ekonomisk förenings inkomst i vissa fall skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*

1 §.

Vid beräkning av nettointäkt av rörelse och av jordbruksfastighet enligt kommunalskattelagen och förordningen om statlig inkomstskatt under de beskattningsår, för vilka taxering i första instans äger rum åren 1963—1973, äger svenskt aktiebolag åtnjuta avdrag för utdelning i enlighet med vad nedan i 2—8 §§ stadgas.

Vid beräkning av nettointäkt av rörelse och av jordbruksfastighet enligt kommunalskattelagen och förordningen om statlig inkomstskatt under de beskattningsår, för vilka taxering i första instans äger rum åren 1963—1977, äger svenskt aktiebolag åtnjuta avdrag för utdelning i enlighet med vad nedan i 2—8 §§ stadgas.

2 §.

Avdrag enligt 1 § må åtnjutas för utdelning å aktier, för vilka inbetalning skett under tiden den 1 januari 1961—den 31 december 1966, i den mån sådan utdelning förfallit till betalning under beskattningsåret och under förutsättning tillika, om aktierna utgivits i samband med bolagets bildande, att ansökan om stiftelsehandlingarnas godkännande för bolagets registrering ingivits till re-

Avdrag enligt 1 § må åtnjutas för utdelning å aktier, för vilka inbetalning skett under tiden den 1 januari 1961—den 31 december 1970, i den mån sådan utdelning förfallit till betalning under beskattningsåret och under förutsättning tillika, om aktierna utgivits i samband med bolagets bildande, att ansökan om stiftelsehandlingarnas godkännande för bolagets registrering ingivits till re-

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

gistreringsmyndigheten efter den 31 december 1960 samt, om aktierna utgivits i samband med ökning av aktiekapitalet, att beslut om ökningen anmälts för registrering efter nämnda dag.

gistreringsmyndigheten efter den 31 december 1960 samt, om aktierna utgivits i samband med ökning av aktiekapitalet, att beslut om ökningen anmälts för registrering efter nämnda dag.

Avdrag må — — — — — ekonomiska föreningar.

9 §.

Utan hinder av bestämmelserna i 54 § kommunalskattelagen samt 7 § förordningen om statlig inkomstskatt skall med avseende å de beskattningsår, för vilka taxering i första instans äger rum åren 1963—1973, iakttagas vad nedan i 10 och 11 §§ stadgas.

Utan hinder av bestämmelserna i 54 § kommunalskattelagen samt 7 § förordningen om statlig inkomstskatt skall med avseende å de beskattningsår, för vilka taxering i första instans äger rum åren 1963—1977, iakttagas vad nedan i 10 och 11 §§ stadgas.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

Förslag

till

Lag

om ändring av anvisningarna till 29 § kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370)

Härigenom förordnas, att till anvisningarna till 29 § kommunalskattelagen den 28 september 1928 skall fogas en ny anvisningspunkt, betecknad punkt 15, av nedan angiven lydelse.

Anvisningar

till 29 §.

15. Har bolag eller förening sålt lagertillgångar till utländskt dotterbolag för vidare försäljning i obearbetat eller bearbetat skick å utländsk marknad och kvarligga sådana tillgångar osålda hos dotterbolaget vid utgången av beskattningsåret för moderföretaget, må avdrag åtnjutas för i räkenskaper-na gjord avsättning till internvinstkonto. Avdraget må icke överstiga skillnaden mellan, å ena sidan, det vid försäljningen till dotterbolaget tillämpade priset för kvarliggande lagertillgångar, i förekommande fall minskat med belopp, varmed värdet av dessa nedsatts hos dotterbolaget, samt, å andra sidan, moderföretagets anskaffningskostnad för samma tillgångar. Har

avdrag åtnjutits för avsättning till internvinstkonto, skall avsättningen återföras till beskattning nästföljande beskattningsår; vid detta års utgång skall frågan om avdrag för förnyad avsättning prövas med hänsyn till då rådande förhållanden.

Vad ovan sägs skall äga motsvarande tillämpning beträffande enskild rörelseidkare, som försålt lagertillgångar till av honom ägt utländskt bolag.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling, och skall äga tillämpning jämväl med avseende å det beskattningsår, för vilket taxering verkställs i första instans år 1964.

Till utskottet har hänvisats följande i anledning av propositionen väckta motioner, nämligen

I) de likalydande motionerna I: 655 av herrar *Axel Johannes Andersson* och *Nils Hansson* samt II: 805 av herr *Wedén m. fl.*, vari hemstälts,

1. att riksdagen vid behandlingen av det i Kungl. Maj:ts proposition nr 40 framlagda förslaget om särskilt investeringsavdrag måtte besluta sådan utformning av förordningen att rätt till avdraget i fråga skall gälla vid maskininvesteringar avseende industriell tillverkning, oberoende av om företaget även bedriver annan verksamhet än industriell, och att vederbörande utskott måtte utarbeta erforderlig författningstext; samt

2. att riksdagen i samband med behandlingen av samma proposition måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t begära fortsatt, skyndsamt utredningsarbete i syfte att utarbeta och för riksdagen framlägga förslag om rätt i skattelagstiftningen till avskrivning på återanskaffningsvärde av maskiner och inventarier;

3. att riksdagen i övrigt vid propositionens behandling måtte beakta vad i motionerna anförts;

II) de likalydande motionerna I: 656 av herrar *Torsten Andersson* och *Harald Pettersson* samt II: 800 av herr *Hansson* i *Skegrie m. fl.*, vari hemstälts,

1. att riksdagen måtte besluta om sådan ändring i det i proposition nr 40 framlagda förslaget om särskilt investeringsavdrag att rätt till avdraget i fråga skall gälla för maskininvesteringar avseende industriell verksamhet och oberoende av om företaget även bedriver annan verksamhet;

2. att vederbörande utskott måtte utarbeta härför erforderligt författningsförslag;

3. att riksdagen vid sin behandling av proposition nr 40 i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om skyndsamt utredning av frågan rörande avskrivning på maskiners och inventariers återanskaffningsvärde och om att förslag i ärendet snarast möjligt måtte föreläggas riksdagen; samt

4. att riksdagen i övrigt måtte beakta vad i motionerna anförts;

III) de likalydande motionerna I: 657 av herr *Hübinette m. fl.* och II: 803 av herr *Nilsson* i *Lönsboda m. fl.*, vari hemstälts, »att riksdagen i an-

slutning till proposition nr 40 måtte besluta att investeringsavdrag skall tillkomma förutom industrien jämväl företag inom handel, jordbruk och skogsbruk»;

IV) de likalydande motionerna I: 658 av herr *Ferdinand Nilsson m. fl.* och II: 802 av herr *Larsson* i Borrby, vari hemställdt,

dels att i proposition nr 40 föreslagna skatteavdrag vid investering måtte utgå även till mindre företag, småindustri och hantverk vid investering under 1964 till kostnad av minst 3 000 kronor;

dels att såsom sådan investering måtte betraktas även inköp av alla slags varaktiga kontorsinventarier samt personbilar, lastbilar, bussar och andra motorfordon, huvudsakligen avsedda för företagets behov;

V) de likalydande motionerna I: 659 av herr *Stefanson m. fl.* samt II: 804 av herrar *Nordgren* och *Magnusson* i Borås, vari hemställdt,

1. att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 40 måtte besluta sådan utformning av förordningen om särskilt investeringsavdrag, att rätt till sådant avdrag även skall tillkomma reparationsverkstäder och verkstäder inom hantverk, vilka för sin produktion anskaffar maskiner av samma slag som egentliga industriföretag, samt

2. att vederbörande utskott måtte utarbeta förslag till erforderlig författningstext; ävensom

VI) motionen II: 801 av herr *Hermansson m. fl.*, vari hemställdt, »att riksdagen för sin del avslår förslaget till förordning om särskilt investeringsavdrag i vissa fall vid taxering till statlig inkomstskatt i proposition nr 40.»

Till behandling i detta sammanhang har utskottet jämväl upptagit följande vid riksdagens början väckta, till bevillningsutskottet hänvisade motioner, nämligen

I) de likalydande motionerna I: 427 av herr *Virgin m. fl.* och II: 513 av herr *Heckscher m. fl.*, vari hemställdt, »att riksdagen måtte antaga följande

Förslag

till

lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370)

Härigenom förordnas, att punkt 3 c samt punkt 4 av anvisningarna till 29 § kommunalskattelagen den 28 september 1928 skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

Anvisningar

till 29 §.

3 c. Värdeinskkningsavdrag med — — — särskilda bestämmelser.

Jämkning av — — — i räkenskaperna.

Har skattskyldigs — — — för utskylder.

Ådagalägger skattskyldig, — — — bokförda värdet.

Har ett — — — återstående beloppet.

Skattskyldig må utöver avdrag enligt bestämmelserna i denna punkt åtnjuta avdrag för beräknad framtida prisstegring med ett belopp, motsvarande en femtedel av anskaffningskostnaderna för sådana under beskattningsåret anskaffade maskiner och andra inventarier, vilka vid utgången av beskattningsåret fortfarande tillhörde rörelsen. Vid tillämpning av denna bestämmelse skall iakttagas, att kostnaderna för anskaffning av maskiner och inventarier med en varaktighetstid av högst tre år samt av begagnade inventarier icke må medräknas samt att, då fråga är om inventarier, som av den skattskyldige förvärvats från rörelseidkare med vilken han är förbunden i väsentlig ekonomisk intressegemenskap, anskaffningskostnaden må medräknas endast om tillgången tillverkats under beskattningsåret.

4. Skattskyldig må, — — — undgå taxering.

Avdrag för — — — tillgångarna anskaffats.

Hava under — — — lägre belopp.

Har ett — — — av anskaffningsvärdet.

Har skattskyldig — — — anskaffade tillgångar.

Oaktat vad — — — en skattskyldig.

Då tillgångar — — — till 28 §.

Finnes skattskyldig — — — fråga verkställdes.

Den omständigheten — — — tredje stycket.

Har före — — — tillgodoräknats honom.

Vad i punkt 3 c sista stycket stadgas om extra avdrag på grund av prisstegring skall äga motsvarande tillämpning i fråga om maskiner och andra inventarier, för vilka avdrag för avskrivning åtnjutes enligt bestämmelserna i denna punkt.

Har aktiebolag — — — följande åren.

Angående avdrag — — — till 41 §.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1965; dock att äldre bestämmelser fortfarande skola gälla i fråga om 1965 års taxering samt i fråga om eftertaxering för år 1964 eller tidigare år. I samband härmed skall iakttagas följande. Oaktat bestämmelserna i punkt 3 c sista stycket samt i punkt 4 elfte stycket av anvisningarna till 29 § skola för de beskattningsår, beträffande vilka taxering verkställas åren 1966—1967, extra avdrag för beräknad framtida prisstegring medgivas med i det följande angiven procentuell andel av anskaffningskostnaderna för under vederbörande beskattningsår anskaffade maskiner och andra inventarier, nämligen

såvitt angår det beskattningsår, för vilket taxering i första instans verkställs år 1966, fem procent av anskaffningskostnaderna,

såvitt angår det beskattningsår, för vilket taxering i första instans verkställs år 1967, tio procent av anskaffningskostnaderna, samt

såvitt angår det beskattningsår, för vilket taxering i första instans verkställs år 1968, femton procent av anskaffningskostnaderna.

II) de likalydande motionerna I: 575 av herr *Virgin m. fl.* och II: 685 av herr *Heckscher m. fl.*, vari hemställts, »att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla att särskilda sakkunniga utses för teknisk utredning om sådan reformering av avskrivningsreglerna för maskiner i jordbruket att planenlig avskrivning å maskiner i jordbruket (kontantprincipen) kan medgivas».

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för de i motionerna framställda yrkandena, får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionerna I: 657, I: 658, I: 659, II: 513, II: 685, II: 800, II: 801 och II: 805.

Rörande motiveringen för de i propositionen framlagda förslagen hänvisar utskottet till ovannämnda statsrådsprotokoll. Redogörelsen härutinnan återfinnes å nedan angivna sidor i propositionen, nämligen

Inledning, s. 7—8.

Särskilt investeringsavdrag, s. 9—15.

Den s. k. Annell-lagen, s. 15—16.

Reservering för internvinst, s. 16—23.

Departementschefens hemställan, s. 24.

I ärendet har till bevillningsutskottet inkommit en gemensam framställning från Sveriges grossistförbund och Sveriges köpmannaförbund samt en framställning från vardera av Kooperativa förbundet och Sveriges redareförening.

Motionerna

Till stöd för *motionerna I: 655 och II: 805* åberopas i huvudsak följande. Genom skilda samverkande orsaker har betingelserna för företagssparandet och därmed utrymmet för självfinansiering av näringslivets investeringar stegvis försämrats i vårt land. En klart stagnerande utveckling av industriinvesteringarna har kunnat iakttagas under de senaste två åren, och även för år 1964 företer industriinvesteringarna enligt nationalbudgeten bilden av fortsatt stagnation. Denna är särskilt markerad i fråga om maskininvesteringarna. Motionärerna anser att åtgärder är angelägna för att öka självfinansieringsgraden inom näringslivet. Trots betänkligheter avseende ut-

formningen av det i propositionen framlagda förslaget är motionärerna beredda att ge det sin anslutning.

Den avgränsning till företag med övervägande industriell tillverkning som förslaget innehåller är enligt motionärerna i och för sig ägnad att väcka betänkligheter. Den kan säkerligen inte undgå att för sådana skattskyldiga inom andra delar av näringslivet, som inte får rätt till investeringsavdraget, framstå som orättvis. Tillämpningssvårigheter torde inte kunna undvikas. Att å andra sidan göra en utvidgning till någon ytterligare bransch, skulle inte lösa gränsdragningsproblemen med mindre än avdraget gjordes tillämpligt för samtliga skattskyldiga. Häremot talar förutom aktuella statsfinansiella skäl det förhållandet att avsaktningen i maskininvesteringarna är särskilt markerad för industriens del just nu. Det bör emellertid inte förbises att den föreslagna åtgärden kan såsom den utformats komma att få en snedvridande effekt. Tillämpad under en längre tid skulle sådana verkningar bli ofrånkomliga.

Gränsdragningen enligt propositionen skulle komma att tillspetsas i fråga om rörelse, som omfattar såväl industriell tillverkning som annan verksamhet. I dessa fall skall avgörande vikt fästas vid »om den industriella verksamheten dominerar». Om exempelvis en rörelse med blandad industriell och annan verksamhet har sådan struktur att den industriella delen bidrar till mindre än hälften av företagets samlade omsättning skall enligt förslaget investeringsavdrag tydligen inte tillkomma företaget, inte ens dess industriella tillverkning, även om denna i och för sig är betydande och större än ett konkurrerande företag, vars tillverkning i sin helhet är industriell. Det senare företaget skulle enligt propositionen få rätt till avdraget, men inte det förstnämnda. Konsekvenser av denna art, vilka synes ofrånkomliga med författningsförslagets utformning, kan inte gärna accepteras. Lösningen av förevarande gränsdragningsproblem synes oss böra erhållas på så sätt, att investeringsavdrag skall medges när maskin- eller inventarieanskaffningen avser industriell tillverkning, oberoende av huruvida företaget i fråga också bedriver annan verksamhet än industriell. Det föreslagna minimibeloppet för lägsta storlek, 5 000 kronor, torde räcka som gräns.

Hade skattelagstiftningen innehållit permanenta regler som möjliggjort ett större företagssparande och därmed högre grad av självfinansiering — vilket är av utpräglad betydelse för viljan till riskbärande investeringar — skulle de nu aktualiserade problemen sannolikt inte uppkommit eller i varje fall varit mindre tillspetsade. Behovet av en långsiktig lösning av den självfinansieringsproblematik, som också departementschefen erkänner vara för handen, kvarstår med andra ord.

Vad gäller maskinanskaffningarna, vilken fråga aktualiserats i den nu framlagda propositionen, synes enligt motionärernas mening den sakligt sett riktigaste lösningen vara att vinna genom en form för avskrivning på *återanskaffningsvärde* för maskiner och inventarier. Rätt till sådan avskriv-

ning saknas i den svenska skattelagstiftningen. Ur företagsekonomisk synvinkel bör avskrivningen i princip ske på det värde till vilket tillgången i fråga kan återanskaffas. I annat fall kommer avskrivningen inte att förslå till att återanskaffa tillgången i fråga.

Motionärerna anser ett fortsatt utredningsarbete i syfte att nå en skattek teknisk lösning av frågan om rätt till avskrivning på återanskaffningsvärdet för maskiner och inventarier angeläget. Denna fråga bör utan olägenhet kunna lösas för sig utan samtidig lösning av de betydligt mera omfattande problem som aktualiserats av värdesäkringskommittén och som sammanhänger med den s. k. realbeskattningen i dess helhet. En rätt till avskrivning på återanskaffningsvärdet skulle enligt motionärerna vara öppen för samtliga företag och rörelseidkare, oavsett bransch och företagsform, och således undgå de risker för snedvridningar och gränsdragningssvårigheter, som propositionens linje riskerar medföra därest den skulle tillämpas under en längre följd av år.

Enligt motionärerna i *motionerna I: 656 och II: 800* talar starka skäl för att näringslivets finansierings- och investeringsproblem ägnas ingående uppmärksamhet. Ett stärkande av näringslivets internationella konkurrenskraft och skapandet av goda förutsättningar för en fortsatt standardhöjning i vårt land förutsätter en omfattande rationaliseringsverksamhet. De investeringar som därvid fordras blir alltmer kapitalkrävande. Samtidigt har företagens finansieringsmöjligheter ändrats i betydelsefulla avseenden.

Särskilda problem föreligger beträffande industriens maskininvesteringar. Ökningarna av dessa investeringar har under senare år legat på en låg nivå, och enligt den preliminära nationalbudgeten väntas en minskning med 3,5 procent inträda under 1964. Motionärerna kan således godtaga att det nu framlagda förslaget, vars verkningar är tidsbegränsade, avgränsas till industriell verksamhet. Frågan om befrämjandet av investeringar inom andra näringar torde böra prövas i ett större sammanhang.

I ett avseende får det emellertid ifrågasättas om den i propositionen förordade gränsdragningen beträffande avdragsberättigade investeringsändamål är den lämpligaste. Sålunda anges att fysisk eller juridisk person, som driver rörelse avseende huvudsakligen industriell tillverkning, skall ha rätt till det särskilda investeringsavdraget. I fråga om de gränsdragningsproblem som följer av denna bestämmelse framhåller departementschefen dels att det närmast torde vara fråga om en bedömning huruvida företaget är av sådan storleksordning att det kan anses driva industriell produktion, dels att avgörande vikt skall fästas vid om den industriella verksamheten dominerar. Enligt motionärernas mening kommer dessa bestämmelser av de avdragsberättigade investeringarna att medföra besvärliga gränsdragningsproblem, särskilt beträffande blandade företag som bedriver både industriell tillverkning och annan verksamhet. Om två företag bedriver industriell verksamhet av likartat slag och i lika omfattning och den industriella verk-

samheten är dominerande i det ena företaget men inte i det andra, synes det förstnämnda företaget få rätt till avdraget men däremot inte det andra. Dylika otillfredsställande resultat torde kunna undvikas om den ovannämnda bestämmelsen ändras så att rätten till investeringsavdrag knytes till investeringsändamålet industriell verksamhet och sålunda blir oberoende av hurvida företaget bedriver även annan verksamhet.

Motionärerna går därefter in på frågan om avskrivning på återanskaffningsvärdet för maskiner och åberopar i huvudsak samma skäl som i motionerna I: 655 och II: 805.

I *motionerna I: 657 och II: 803* anföres i huvudsak följande. Fysisk eller juridisk person som huvudsakligen bedriver handel, skogs- eller jordbruk uteslutes enligt propositionen från rätten att erhålla särskilt investeringsavdrag. Det är att märka att sist angivna näringsgrenar på sin tid under 1950-talet hade att erlægga investeringsavgift för sina investeringar. Det är därför rimligt att även de nu kommer i åtnjutande av den skattelättnad som investeringsavdraget innebär. Ett sådant avdrag framstår också som angeläget för att stimulera maskininvesteringarna och därmed rationaliseringen på hithörande områden.

Till stöd för *motionerna I: 658 och II: 802* åberopas bl. a. följande. Rörelse som omfattar såväl industriell tillverkning som annan verksamhet skall enligt förslaget kunna komma i åtnjutande av investeringsavdrag om den industriella verksamheten dominerar rörelsen. Innefattar rörelsen huvudsakligen industriell tillverkning bör investeringsavdrag kunna medges för alla investeringar i maskiner och inventarier i rörelsen dock med undantag som i propositionen angives. Sålunda skall avdrag inte medges för kontorsinventarier, som inte kan hänföras till kontorsmaskiner, och inte heller för anskaffande av för rörelsen avsedda personbilar, lastbilar, bussar och andra motorfordon som även delvis utnyttjas för yrkesmässig gods- eller personbefordran.

I åtskilliga avseenden har årets statsverksproposition bedömts kunna medföra risker för inflation. Inflationsriskerna har även starkt understrukits av riksbankens diskontohöjning. I propositionen föreligger, i varje fall beträffande de stora industriföretag som närmast är föremål för omtanke däri, ett motsatt betraktelsesätt. Beträffande vad som benämnes »den egentliga industrien» framhålles angelägenheten av att stimulera industriföretagen att hålla sina maskininvesteringar uppe på en hög nivå och helst även öka dem. Uppenbarligen kan det icke vara fråga om att öka redan förut stora vinster. Med hänsyn till inflationsriskerna, vållade av höjda löner och stegrade företagarpfiter, borde tvärtom åtgärder i återhållande riktning kunna ifrågakomma. I propositionen hänvisas emellertid till försämrad räntabilitet såsom ett skäl att stimulera produktionsfrämjande investeringar åt sådana företag med försämrad räntabilitet. Då detta är syftet synes emeller-

tid en inriktning av stödet väsentligen på storföretag anmärkningsvärd. Det förefaller märkligt, om den försämrade räntabiliteten skulle vara någonting särskilt utmärkande för de stora industribolagen.

Att företagsamheten inom småindustri och mera hantverksbetonade företag skulle befinna sig i ett mera gynnsamt läge måste bestämt betvivlas. De pressade kreditmöjligheterna och de höjda räntorna drabbar också erfarenhetsmässigt den mindre företagsamheten hårdare än storföretagen med deras internationella kreditförbindelser. Det är också från storföretag med högavlönade anställda som inflationsutvecklingen under tidigare år fått de starkaste impulserna.

I *motionerna I: 659 och II: 804* framhålles i huvudsak följande. Enligt propositionen skall rätt till särskilt investeringsavdrag tillkomma företag och rörelseidkare som huvudsakligen bedriver industriell tillverkning. Att andra näringsgrenar inte medtagits motiveras uppenbarligen av det förhållandet att det är i synnerhet maskininvesteringarna inom industrien, som utvecklats sig och också enligt nationalbudgetens prognoser beräknas komma att utveckla sig ogynnsamt. Med den i propositionen gjorda gränsdragningen kan å andra sidan dels diskriminering av andra näringsgrenar inträda, dels betydande svårigheter uppkomma vid den föreslagna förordningens praktiska tillämpning. Motionärerna vill särskilt fästa uppmärksamheten på rörelser som bedriver reparationsverksamhet och verkstäder inom hantverksgränarna. Inom båda dessa grupper bedrivs verksamhet som står den industriella mycket nära i produktionshänseende. De maskiner som här kommer till användning är till sina typer ofta exakt desamma som den egentliga industriens. Det skulle därför i praktiken komma att medföra betydande tillämpningssvårigheter att medge avdraget vid den ena tillverkningen men inte vid den andra.

I *motionen II: 801* åberopas bl. a. följande. Som sägs i propositionen föreligger ingen alarmerande utveckling av maskininvesteringarna. Den i nationalbudgetens prognoser förutsedda nedgången rör sig om ett par tre procent. Denna siffra bör ses mot bakgrunden dels av att såväl de totala bruttoinvesteringarna som de totala maskininvesteringarna väntas öka även under nästa år, dels av att maskininvesteringarna inom industrien genom de senaste årens kraftiga ökningar ligger på en mycket hög nivå. Det är ingalunda säkert att de ytterligare investeringar i olika slag av maskiner och apparater som kan komma till stånd genom det föreslagna investeringsavdraget är vare sig företagsekonomiskt eller samhällsekonomiskt riktiga. Parallellt med den tidigare investeringsavgiften är icke hållbar — det föreligger en avgörande principiell skillnad mellan att staten genom en särskild avgift söker dämpa investeringarna i en inflationskonjunktur och att den genom ett särskilt avdrag i realiteten finansierar privata företags investeringar.

Motionerna I: 427 och II: 513 hänvisar beträffande motiveringen till motionerna I: 207 och II: 247, vari åberopas bl. a. följande. Möjligheterna till ökad självfinansiering skulle uppenbarligen förbättras om rätt till avskrivning efter återanskaffningsvärdet infördes i fråga om maskiner och inventarier. Det förhållandet att avskrivning nu skall göras på grundval av anskaffningsvärdet medför i tider med fallande penningvärde att det sammanlagda beloppet gjorda avskrivningar för en maskin eller ett inventarium inte kommer att svara mot kostnaden för att anskaffa en likvärdig maskin eller ett likvärdigt inventarium. Härigenom sker en förtäring genom beskattningen av det i företaget arbetande kapitalet.

Att avskrivning på återanskaffningsvärdet även av statsmakterna ansetts vara en riktig princip illustreras därav att sådan avskrivning sedan länge tillämpats vid postverket, televerket och statens järnvägar samt under senare år jämväl i fråga om vattenbyggnadsverkets förrådsfond.

Rätt till avskrivning på återanskaffningsvärdet skulle kunna förverkligas om man tillgriper ett förenklat schablonförfarande. I stället för att i efterhand beräkna den slutliga stegringen av anskaffningskostnaden för en viss maskin eller en viss grupp maskiner eller andra inventarier torde man kunna nöja sig med att utgå från en schablonmässigt beräknad förändring i prisnivån. Erfarenheten ger vid handen att priserna under en maskins eller ett inventariums ekonomiska varaktighetstid genomsnittligt sett stiger med 20 à 25 %. Med hänsyn härtill skulle rätt till avskrivning å 120 % av den ursprungliga anskaffningskostnaden ge ett i stort sett tillfredsställande resultat.

Även i *motionerna I: 575 och II: 685* hänvisas beträffande motiveringen till motionerna I: 207 och II: 247. Härutinnan framhålles följande. En jordbrukare, som deklarerar sin inkomst enligt den s. k. kontantprincipen, får i sin deklaration inte göra något som helst avdrag då han första gången anskaffar en maskin av ett slag han tidigare ej hade. Först vid det tillfälle då han ersätter den gamla maskinen med en ny får han dra av den kostnad som då uppstår. Han befinner sig i detta avseende i en sämre ställning än en rörelseidkare eller den jordbrukare som deklarerar enligt bokföringsmässiga principer. De senare får nämligen vid varje anskaffning av t. ex. maskiner genom årliga avskrivningar tillgodogöra sig avdrag för värdeminskning intill dess hela anskaffningskostnaden är avdragen. Detta gäller alltså även första gången en maskin anskaffas.

Allt fler jordbrukare skaffar sig t. ex. skördetröskor, traktorer och andra dyrbara maskiner. Kostnaden härför är naturligtvis en omkostnad för intäktens förvärvande, alldeles oavsett om vederbörande jordbrukare tidigare innehaft en maskin av samma sort eller inte. Den gällande ordningen innebär därför en direkt orättvisa mot berörda jordbrukare. Det är följaktligen enligt motionärernas mening angeläget att utjämna beskattningen medelst

en bunden avskrivningsplan för de jordbrukare som fortfarande av olika skäl föredrar att deklarerera efter kontantprincipen. Därigenom stimuleras också den driftrationalisering, som är så nödvändig för att förbättra lönsamheten inom jordbruket.

Utskottet

I propositionen föreslås i syfte att stimulera industrins maskininvesteringar införande av ett särskilt investeringsavdrag vid den statliga taxeringen motsvarande tio procent av kostnaden för under år 1964 anskaffade maskiner. Vidare föreslås att den s. k. Annell-lagen förlänges att gälla under ytterligare fyra år. Slutligen framlägges förslag om rätt för svenska exportföretag, som för sin försäljning i utlandet anlitar utländska dotterbolag, att under vissa förhållanden vid inkomsttaxeringen åtnjuta avdrag för avsättning till internvinstkonto. Det föreslagna särskilda investeringsavdraget beräknas medföra ett skattebortfall för budgetåret 1964/65 med ungefär 100 milj. kr. Avdraget är avsett att tillämpas första gången vid 1965 års taxering. Övriga bestämmelser föreslås träda i kraft omedelbart.

Å propositionen har, i vad avser förslaget till förordning om särskilt investeringsavdrag, yrkats avslag i motionen II: 801. Motionärerna i motionerna I: 655 och II: 805, I: 656 och II: 800, I: 657 och II: 803, I: 658 och II: 802 samt I: 659 och II: 804 godtar förslaget i princip men anser vissa ändringar eller utvidgningar befogade beträffande tillämpningsområdet enligt 1 § i förordningen. Därjämte hemställs i motionerna I: 658 och II: 802 om ändring i undantagsbestämmelserna enligt 3 § och lägsta avdragsberättigande investeringskostnaden enligt 4 §.

I motionerna I: 655 och II: 805 samt I: 656 och II: 800 togs även upp frågan om utredning beträffande rätt till avskrivning på återanskaffningsvärdet av maskiner och inventarier. Lagstiftningsyrkande härom föreligger i de vid riksdagens början väckta motionerna I: 427 och II: 513. Spörsmålet om teknisk utredning beträffande planenlig avskrivning å maskiner i jordbruket, då kontantprincipen är tillämplig, behandlas i motionerna I: 572 och II: 685.

Inom utskottet har rätt delade meningar om ändamålsenligheten med och lämpligheten av att nu genomföra förslaget till investeringsavdrag. Med hänsyn till vikten att maskininvesteringarna i den industriella tillverkningen hålles på en hög nivå anser utskottet likväl att man bör pröva denna möjlighet. Utskottet kan därför — med avstyrkande av motionen II: 801 — i princip biträda förslaget om investeringsavdrag med de ändringar och tillägg som framgår av det följande. I sammanhanget vill utskottet även framhålla att det är fråga om en temporär åtgärd, som skall gälla i fråga om maskiner, anskaffade under år 1964.

Förslaget syftar, som nämnts, till att stimulera maskininvesteringarna inom den egentliga industrin. Begreppet maskin är emellertid inte entydigt. Tvekan kan därför uppkomma huruvida en viss investering är att anse som en maskininvestering. Därtill kommer att en rörelse, vilken omfattar såväl industriell tillverkning som annan verksamhet, skattemässigt kan behandlas som en och samma förvärvskälla. I en dylik blandad verksamhet kan uppstå svårigheter att avgöra huruvida en maskininvestering är att hänföra till den industriella rörelsen eller ej. För att i möjligaste mån undvika tillämpningssvårigheter har man i propositionen valt att låta bestämmelserna omfatta alla investeringar i maskiner och inventarier — med vissa uttryckligen angivna undantag — i en förvärvskälla, där den industriella verksamheten dominerar.

Såsom framhållits i motionerna I: 655 och II: 805 samt motionerna I: 656 och II: 800 blir konsekvenserna av en sådan utformning av bestämmelserna att ett företag, som driver en blandad verksamhet och där den industriella tillverkningen inte dominerar, går miste om de förmåner som lagstiftningen erbjuder. Man kan minska antalet fall, då sådana företag ställs utanför, genom att låta lagstiftningen bli tillämplig t. ex. när den industriella verksamheten inte har en alltför obetydlig andel i hela rörelsen. Genom en sådan utformning av bestämmelserna — liksom enligt propositionsförslaget — skulle emellertid en del företagare med blandad verksamhet få åtnjuta investeringsavdrag för i vissa fall till och med betydande inventarieanskaffningar inom andra verksamhetsgrenar än den egentliga industrin.

Vill man undvika att vissa företagare, som driver industriell tillverkning, ställs utanför lagstiftningen, torde man — såsom motionärerna föreslagit — få begränsa investeringsavdraget till maskininvesteringar i industriell tillverkning men medgiva avdraget oberoende av hur stor andel av förvärvskällan denna tillverkning utgör. Utskottet kan instämma häri och får med det anförda tillstyrka förenämnda motioner i denna del.

Med detta ställningstagande kan utskottet inte biträda yrkandet i motionerna I: 657 och II: 803 om att låta lagstiftningen omfatta även investeringar i handeln. Investeringsstakten är på detta område, såsom framgår av propositionen, relativt hög varför handeln inte är i behov av en stimulans av denna speciella karaktär. I nämnda motioner har även berörts investeringar i bl. a. jordbruket. I och för sig kunde önskvärda rationaliseringar på detta område främjas genom ett investeringsavdrag men å andra sidan är denna näring föremål för statsmakternas uppmärksamhet och stöd i annan ordning. Därjämte må framhållas att den av utskottet förordade ändringen torde vara till fördel för den industriella tillverkning som bedrivs inom jordbrukets ekonomiska föreningsrörelse.

Utskottet är medvetet om att gränsdragningen mellan industriell tillverkning och hantverk erbjuder problem. Detta framgår av motionerna I: 659 och II: 804, vari yrkats att rätt till särskilt investeringsavdrag även

skall tillkomma reparationsverkstäder och verkstäder inom hantverk, vilka för sin produktion anskaffar maskiner av samma slag som egentliga industriföretag. I anledning härav får utskottet anföra följande. Med industriell tillverkning avses i förevarande sammanhang framställning av produkter och förnödenheter men däremot inte enbart service- och reparationsverksamhet. Även en verksamhet med få anställda kan ha industriell karaktär, så att investeringsavdrag bör kunna medges.

Om investeringsavdrag endast medges för maskininvesteringar i industriell tillverkning, blir vissa av undantagsbestämmelserna i 3 § onödiga. I begreppet maskin, som användes för stadigvarande bruk i industriell tillverkning, torde inte kunna innefattas vare sig personbil, lastbil, buss, traktor, handelsfartyg eller fiskefartyg. För att undvika tveksamhet bör dock undantagsbestämmelsen för dylika tillgångar kvarstå. Maskiner för automatisk databehandling torde, utom i enstaka undantagsfall, inte utgöra maskiner i industriell tillverkning. Med hänsyn till det anförda kan utskottet inte biträda yrkandet i motionerna I: 658 och II: 802 om rätt till investeringsavdrag vid inköp av alla slags varaktiga kontorsinventarier ävensom personbilar, bussar och andra motorfordon huvudsakligen avsedda för företagets behov.

Enligt 4 § må investeringsavdrag inte åtnjutas med mindre investeringskostnaden uppgått till minst 5 000 kr. I motionerna I: 658 och II: 802 har yrkats en lägsta gräns å 3 000 kr. Den effektiva skatten å en investering av 3 000 kr (med rätt till avdrag för 10 procent eller 300 kr) kan i normalfall beräknas till 120 kr. Utskottet finner att den stimulerande effekten av ett avdrag till så lågt belopp inte kan vara nämnvärd och får därför avstyrka detta motionsyrkande.

I 2 § första stycket bör i förtydligande syfte göras en ändring av redaktionell natur. I samband därmed vill utskottet framhålla, att — om skriftligt avtal beträffande viss tillgång träffats före den 1 januari 1964 — bestämmelserna inte blir tillämpliga beträffande tillgången i fråga, även om avtalet annulleras och eventuellt ersättes av ett nytt med senare datum. Skriftligt avtal beträffande tillgången har, oaktat det senare annullerats, träffats före den 1 januari 1964.

Såsom framhållits i propositionen torde det få ankomma på riksskatte-nämnden att göra vägledande uttalanden angående förordningens tillämplighet.

Frågan om rätt till avdrag för avskrivning å maskiner och inventarier på grundval av återanskaffningskostnaden i stället för, såsom nu gäller, den faktiska anskaffningskostnaden har vid flera tillfällen varit föremål för riksdagens behandling, senast vid 1963 års riksdag. På hemställan av bevillningsutskottet i dess betänkande nr 27 avslogs då motionsvis framställt yrkande om rätt till avskrivning på återanskaffningsvärdet. Utskottet utta-

lade därvid att förevarande spörsmål borde prövas i samband med allmänna skatteberedningens överväganden rörande företagsbeskattningen i dess helhet. Härtill kom — framhöll utskottet— att värdesäkringskommittén vid sina överväganden torde komma att uppmärksamma frågan.

Värdesäkringskommittén har numera avgivit sitt betänkande om »Indexlån» i två delar (SOU 1964: 1 och 2). I bilaga 1 till del II av betänkandet lämnas en redogörelse för en indexvärdemetod dels vid planenlig avskrivning och dels vid räkenskapsenlig avskrivning. Enligt nämnda redogörelse skulle ett ställningstagande till avskrivning å återanskaffningsvärdet vid planenlig avskrivning kräva ingående och allsidiga överväganden. Detta gäller också i fråga om den räkenskapsenliga avskrivningen; härutinnan framhålles vidare att gällande bestämmelser får anses så fördelaktiga att med fog kan ifrågasättas om det föreligger tillräckligt bärande skäl för en indexreglering. Utskottet finner för sin del att resultatet av allmänna skatteberedningens arbete med avseende å företagsbeskattningen bör avvaktas, innan ställning tas till frågan om fortsatt utredning i ämnet. Med hänsyn härtill får utskottet avstyrka utredningsyrkandet i motionerna I: 655 och II: 805 samt I: 656 och II: 800 ävensom lagstiftningsyrkandet i motionerna I: 427 och II: 513.

Yrkandet i motionerna I: 575 och II: 685 avser planenlig avskrivning å maskiner och inventarier i jordbruk med kontantmässig inkomstredovisning. Liknande yrkande avvisades av 1963 års riksdag i enlighet med bevillningsutskottets hemställan i dess betänkande nr 27. Därvid erinrade utskottet bl. a. om att departementschefen i proposition nr 56 till 1962 års riksdag uttalat, att ett ställningstagande till översyn av beskattningsmetoderna för jordbruket borde anstå till dess allmänna skatteberedningen framlagt sina förslag. Utskottet framhöll också möjligheterna för jordbrukare, som önskade ernå en bättre inkomstfördelning mellan olika år, att begagna sig av bokföringsmässig redovisning.

Vad utskottet uttalade förra året får alltjämt anses äga giltighet. Resultatet av allmänna skatteberedningens arbete bör således avvaktas. Med det anförda avstyrker utskottet förevarande motionsyrkande.

De förslag i propositionen, vilka inte närmare berörts i utskottets yttrande, föranleder inte någon erinran från utskottets sida.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

- A) att riksdagen, med förklarande att propositionen nr 40 icke kunnat av riksdagen oförändrad antagas, måtte
dels med bifall till de inbördes likalydande motionerna I: 655 av herrar Axel Johannes Andersson och Nils Hansson samt II: 805 av herr Wedén m. fl. ävensom motionerna I: 656 av herrar Torsten Andersson och Harald Pettersson

samt II: 800 av herr Hansson i Skegrie m. fl., i vad de avser förslaget till förordning om särskilt investeringsavdrag i vissa fall vid taxering till statlig inkomstskatt,

dels ock med avslag å följande motioner, nämligen

1. de likalydande motionerna I: 657 av herr Hübinette m. fl. och II: 803 av herr Nilsson i Lönsboda m. fl.,

2. de likalydande motionerna I: 658 av herr Ferdinand Nilsson m. fl. och II: 802 av herr Larsson i Borrbj,

3. de likalydande motionerna I: 659 av herr Stefanson m. fl. samt II: 804 av herrar Nordgren och Magnusson i Borås, ävensom

4. motionen II: 801 av herr Hermansson m. fl.,

samtliga motioner i vad de avser förslaget till förordning om särskilt investeringsavdrag i vissa fall vid taxering till statlig inkomstskatt,

antaga vid propositionen fogade förslag till

1) förordning om särskilt investeringsavdrag i vissa fall vid taxering till statlig inkomstskatt med de ändringar att 1—3 §§ erhåller följande såsom *utskottets förslag* be-
tecknade lydelse:

Kungl. Maj:ts förslag

Utskottets förslag

1 §.

Fysisk eller juridisk person, som driver rörelse avseende *huvudsakligen* industriell tillverkning och under tiden den 1 januari—31 december 1964 anskaffar maskiner och andra döda inventarier avsedda för stadigvarande bruk i rörelsen, äger enligt bestämmelserna i denna förordning vid taxering till statlig inkomstskatt åtnjuta särskilt investeringsavdrag vid inkomstberäkningen för *förvärvskällan*.

Fysisk eller juridisk person, som driver rörelse avseende industriell tillverkning och under tiden den 1 januari—31 december 1964 anskaffar maskiner avsedda för stadigvarande bruk i *tillverkningen*, äger enligt bestämmelserna i denna förordning vid taxering till statlig inkomstskatt åtnjuta särskilt investeringsavdrag vid inkomstberäkningen för *den förvärvskälla, vari rörelsen ingår*.

Avdraget skall — — — — — nämnda beskattningsår.

2 §.

Tillgång skall anses anskaffad när skriftligt avtal om förvärvet träffats eller, om skriftligt avtal icke träffats, när tillgången leverer-

Tillgång skall anses anskaffad när skriftligt avtal om förvärvet träffats eller, om skriftligt avtal icke träffats, när tillgången leverer-

Kungl. Maj:ts förslag

Utskottets förslag

rats. Har skriftligt avtal om förvärv av viss tillgång träffats och leverans skett *under* år 1964 men hänför sig avtalet och leveransen till skilda beskattningsår, skall tillgången anses anskaffad när leveransen sker.

Tillgång, som — — — — — på densamma.

3 §.

Särskilt investeringsavdrag — — — — — avtalade priset.

Särskilt investeringsavdrag — — — — — följande tillgångar: tillgångar med — — — — — tre år;

begagnade tillgångar;

annan kontorsutrustning än kontorsmaskiner;

motorfordon, vilka omfattas av förordningen den 23 november 1956 (nr 545) angående omsättningsskatt å motorfordon i vissa fall, eller som helt eller delvis utnyttjas för trafik, som avses i 1 § förordningen den 25 oktober 1940 (nr 910) angående yrkesmässig automobiltrafik, m. m.;

motorfordon, traktor och släpfordon, som avses i vägtrafikförordningen den 28 september 1951 (nr 648);

handels- och — — — — — i fråga.

2) förordning angående ändring i förordningen den 9 december 1960 (nr 658) med provisoriska bestämmelser om beskattningen av aktiebolags och ekonomisk förenings inkomst i vissa fall; samt

3) lag om ändring av anvisningarna till 29 § kommunal-skattelagen den 28 september 1928 (nr 370);

B) att följande motioner, såvitt angår frågan om avskrivning å maskiner och inventarier, nämligen

1) de likalydande motionerna I: 427 av herr Virgin m. fl. och II: 513 av herr Heckscher m. fl.,

2) de likalydande motionerna I: 575 av herr Virgin m. fl. och II: 685 av herr Heckscher m. fl.,

3) de likalydande motionerna I: 655 av herrar Axel Johannes Andersson och Nils Hansson samt II: 805 av herr Wedén m. fl., ävensom

4) de likalydande motionerna I: 656 av herrar Torsten

Andersson och Harald Pettersson samt II: 800 av herr Hansson i Skegrie m. fl.,

icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd; ävensom

C) att följande motioner, nämligen

1) de likalydande motionerna I: 427 av herr Virgin m. fl. och II: 513 av herr Heckscher m. fl.,

2) de likalydande motionerna I: 575 av herr Virgin m. fl. och II: 685 av herr Heckscher m. fl.,

3) de likalydande motionerna I: 655 av herrar Axel Johannes Andersson och Nils Hansson samt II: 805 av herr Wedén m. fl.,

4) de likalydande motionerna I: 656 av herrar Torsten Andersson och Harald Pettersson samt II: 800 av herr Hansson i Skegrie m. fl.,

5) de likalydande motionerna I: 657 av herr Hübinette m. fl. och II: 803 av herr Nilsson i Lönsboda m. fl.,

6) de likalydande motionerna I: 658 av herr Ferdinand Nilsson m. fl. och II: 802 av herr Larsson i Borrbj,

7) de likalydande motionerna I: 659 av herr Stefanson m. fl. samt II: 804 av herrar Nordgren och Magnusson i Borås, ävensom

8) motionen II: 801 av herr Hermansson m. fl.,

måtte, i den mån de icke kan anses besvarade genom vad utskottet ovan anfört och hemställt, av riksdagen lämnas utan åtgärd.

Stockholm den 10 mars 1964

På bevillningsutskottets vägnar:

JOHN ERICSSON

Närvarande:

från första kammaren: herrar John Ericsson, Einar Eriksson, fröken Ranmark, herrar Stefanson, Yngve Nilsson, Elofsson, Wärnberg, Gösta Jacobsson, Paul Jansson och Erik Filip Petersson; samt

från andra kammaren: herrar Magnusson i Borås, Brandt, Allard, Engkvist, Christenson i Malmö, Andersson i Essvik, Darlin, Kristenson i Göteborg, Nilsson i Tvärålund* och Enskog.

* Icke närvarit vid justering av betänkandet.

Reservationer

beträffande investeringsavdraget enligt propositionen

I) av herrar *Einar Eriksson* och *Kristenson* i Göteborg, vilka ansett, *dels* att utskottet bort anföra följande.

I propositionen — — — (= utskottet s. 15 rad 6 uppifrån—rad 10 nedifrån) — — — och II: 685.

Enligt utskottets mening är totalbudgeten alltför starkt underbalanserad och tål därför inte den inkomstminskning på 100 milj. kr., som den föreslagna reformen skulle medföra. Ett stort statligt upplåningsbehov försvårar för bostadsbyggarna, kommunerna och industrin att erhålla lån för planerade investeringar.

Det förefaller utskottet därjämte osannolikt att verkstadsindustrin, som redan nu har arbetskraftsbekymmer, skulle kunna effektuera så betydande maskinbeställningar som stimulansbidraget syftar till.

Förslaget, som ju avser att stimulera företagen till ytterligare maskininvesteringar, korresponderar dessutom enligt utskottets mening illa med den penningpolitiska aktivitet, som riksbanken visat på senare tid.

Utskottet anser sig med hänsyn till det anförda inte kunna biträda Kungl. Maj:ts förslag, såvitt avser särskild investeringsavgift. Detta innebär också att utskottet tillstyrker motionen II: 801 men avstyrker övriga föreliggande motioner, såvitt desamma avser det särskilda investeringsavdraget.

Frågan om — — — (= utskottet s. 17 rad 6 nedifrån—s. 18 rad 8 nedifrån) — — — utskottets sida.

dels ock att utskottet under A) bort hemställa,

A) att riksdagen, med förklarande att propositionen nr 40 icke kunnat av riksdagen oförändrad antagas, måtte *dels* med bifall till motionen II: 801 samt med avslag å följande motioner, nämligen

1. de likalydande motionerna I: 657 av herr Hübinette m. fl. och II: 803 av herr Nilsson i Lönsboda m. fl.,

2. de likalydande motionerna I: 658 av herr Ferdinand Nilsson m. fl. och II: 802 av herr Larsson i Borrby, ävensom

3. de likalydande motionerna I: 659 av herr Stefanson m. fl. samt II: 804 av herrar Nordgren och Magnusson i Borås,

samtliga motioner i vad de avser förslaget till förordning om särskilt investeringsavdrag i vissa fall vid taxering till statlig inkomstskatt,

avslå vid propositionen fogat förslag till förordning om särskilt investeringsavdrag i vissa fall vid taxering till statlig inkomstskatt,

dels ock antaga vid propositionen fogade förslag till

a) förordning angående ändring i förordningen den 9 december 1960 (nr 658) med provisoriska bestämmelser om beskattningen av aktiebolags och ekonomisk förenings inkomst i vissa fall; samt

b) lag om ändring av anvisningarna till 29 § kommunal-skattelagen den 28 september 1928 (nr 370).

II) av herr *Jacobsson*.

beträffande avskrivning å maskiner och inventarier

III) av herrar *Yngve Nilsson, Gösta Jacobsson, Magnusson* i Borås och *Darlin*, vilka — under åberopande av innehållet i de likalydande motionerna I: 427 av herr *Virgin* m. fl. och II: 513 av herr *Heckscher* m. fl. — ansett, att utskottet under B) 1) bort hemställa,

att riksdagen måtte antaga det i motionerna I: 427 och II: 513 framlagda förslaget till lag om ändring i kommunal-skattelagen den 28 september 1928 (nr 370).

IV) av herrar *Stefanson, Elofsson, Erik Filip Petersson, Christenson* i Malmö, *Nilsson* i Tvärålund och *Enskog*, vilka ansett, att utskottet bort tillstyrka de i motionerna I: 655 av herrar *Axel Johannes Andersson* och *Nils Hansson* samt II: 805 av herr *Wedén* m. fl. ävensom motionerna I: 656 av herrar *Torsten Andersson* och *Harald Pettersson* samt II: 800 av herr *Hansson* i Skegrie m. fl. framförda yrkandena om utredning angående rätt till avskrivning på återanskaffningsvärdet av maskiner och inventarier, och att utskottet därför under hänvisning till vad som i nämnda motioner anförts i denna fråga under B) 1), 3) och 4) bort hemställa,

att riksdagen med bifall till förenämnda motioner ävensom i anledning av motionerna I: 427 av herr *Virgin* m. fl. och II: 513 av herr *Heckscher* m. fl. måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t begära fortsatt, skyndsamt utredningsarbete i syfte att utarbeta och för riksdagen framlägga förslag om rätt i skattelagstiftningen till avskrivning på återanskaffningsvärdet av maskiner och inventarier.

V) av herrar *Yngve Nilsson, Gösta Jacobsson, Magnusson* i Borås och *Darlin*, vilka — under åberopande av innehållet i de likalydande motionerna I: 575 av herr *Virgin* m. fl. och II: 685 av herr *Heckscher* m. fl. — ansett, att utskottet under B) 2) bort hemställa,

att riksdagen med bifall till förenämnda motioner måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla att särskilda sakkunniga utses för teknisk utredning om sådan reformering av avskrivningsreglerna att planenlig avskrivning å maskiner i jordbruket kan medgivas vid kontantmässig redovisning.